

4. Valná hromada ČABT 20.9.2021 – Praha

Vážené kolegyně, kolegové,

nacházíme se stále ve složité situaci, kterou zatím nedokážeme pořádně vyhodnotit, ani jí předvídat na několik příštích měsíců, které nás čekají. Končí pětileté období práce tohoto výboru, který se snažil o znovuvzkříšení činnosti trenérského stavu, který je třeba pokládat za nejdůležitější součást celé federace. Na trenérské práci naše federace stojí a s ní i padá, neboť trenér je ten, kterému se jako prvnímu dostávají do péče děti, trenér je ten, který je od prvních krůčků začíná vést a ovlivňovat jejich myšlení tak, aby k basketbalu získaly vztah a pokračovaly v něm i dále, pokud možno všemi kategoriemi a jednou k němu přivedly i svoje děti. Zajistí tím průběžný rozvoj basketbalu v celém spektru kategorií. V neposlední řadě je osoba trenéra důležitá i v tom smyslu, že je voličem statutárního orgánů federace, jeho výboru a taktéž dozorčí rady federace. Trenér je tedy tou správnou osobou, která rozhoduje o budoucnosti basketbalu. Myslet na budoucnost znamená, nastavit správnou strategii a koncepci federace na mnoho let dopředu, a to se znalostí okolního prostředí sportovního i politického. Je třeba taktéž myslet na generační výměnu napříč celou federací, tedy i na oblastech, kde jsme zaspali. Jsem přesvědčen, že uvnitř federace existuje několik schopných a pracovitých členů, kteří se chtějí na hledání nového moderního směru basketbalu podílet svou prací. Jako příklad mohu uvést osobu Jirky Welsche, který by měl hrát v našem basketbale velmi záhy významnou roli. Někteří z vás si neuvědomují při kritice a hledání chyb v práci druhých, že mají v rukou tu moc a sílu vyvolat a provést změny v obsazení výboru federace. Zde je však třeba dávat velký pozor, neboť to není jen o účasti ve výboru, bude to o usilovné týmové práci! Vždy a všude, za všech okolností, existující určité osobní zájmy skryté, či viditelné u různých jednotlivců i skupin, a to nejen z trenérského prostředí, které dokáží nenápadně, ale někdy velmi nápadně ovlivňovat trenérskou práci a nahlodávat tím mezilidské vztahy, na kterých práce trenérů stojí. Nejsou to vždy jenom vrcholní funkcionáři, mohou to být i někteří z vás, kteří si basketbal zvolili jako prostředek pro vytváření osobní důležitosti svého postavení. Člověk, trenér, funkcionář, pozná většinou až s rostoucím věkem, jakých chyb se dopustil a co po něm opravdu zůstalo. Dopouštět se však průběžně chyb na dětech je to nejhorší, co se může trenérovi stát. K tomu by mu měly sloužit především získané životní zkušenosti a umění použít je ve sportovním prostředí. Toto prostředí je totiž velmi zvláštní, je zatížené určitou mírou svobodomyšlnosti, která často velí k širokému názorovému střetu. Ten má někdy velmi rozporuplný závěr. Snažme se proto, aby trenérská komunita, cca 1700 osob, měla vždy při svém navrhování změn a doporučení společný a jasný cíl. Jen tímto způsobem lze posunout celé hnutí vpřed.

Za posledních 5 let, po které tento výbor vykonával svou činnost, se snažil získat poznatky, jak je trenérská komunita vnímána uvnitř i vně svého působení. Záhy jsme poznali, že trenérská obec se dá rozdělit na několik skupin. Trenérů, kteří chtějí svou práci vykonávat velmi profesionálně, je naprosté minimum. Nemyslím tím jen skupinu profesionálních trenérů v nejvyšších soutěžích, ale zejména ty trenéry, kteří jsou schopni věnovat se naplno práci s dětmi a mládeží. Jejich počet lze odhadnout mezi 30 - 50 trenéry. Další je skupina aktivních trenérů, kteří se snaží svou činnost vykonávat při zaměstnání, těch je naprostá většina, pracují za minimální odměnu. Další skupinou jsou trenéři, které kluby nechaly absolvovat trenérské kurzy, ale jejich činnost vůbec neprobíhá, a to buď z časových důvodů, nebo ze ztráty zájmu věnovat se trenérské práci. Tato skupina trenérů, která byla vyslána na kurz bez budoucího závazku ke konkrétnímu klubu, je asi tou skupinou nejpočetnější. Zanedbání praxe, stejně tak jako i v jiných oborech činnosti, činí tyto trenéry v průběhu několika málo let téměř nepoužitelnými. To vše, jak jsem zde již uváděl z počtu 1700 trenérů v cca 250 klubech v celé federaci, z toho ne všechny kluby se věnují dětem. K tomu je třeba dodat, že mnoho z těchto trenérů, kteří se věnují dětem, nemá kromě trenérského kurzu žádné hlubší povědomí o základní pedagogice a psychologii dětí. Málo si uvědomujeme, že lidovost ve výkonu trenérské činnosti skončila před mnoha lety, že děti se mění jak ve svém poznávání, tak ve svých projevech, a je na nás, abychom jim dokázali stačit. Proto také byla obsáhle diskutována

problematika trenérských licencí, kde jsme ve shodě se SMU, zejména potom s MK a jmenovitě Tomášem Kaprálkem, přispěli ke změně způsobu organizace trenérských kurzů a přistoupili jsme ke specializaci po kategoriích od základní licence Baby basket až po profesionální licenci, která se studuje na FTVS jako trenérství ve čtyř semestrálním studiu. Pro lepší kontakt s prostředím byla výborem federace na návrh výboru trenérů vytvořena skupina metodiků, dnes oblastních trenérů, která začala pracovat na zlepšení metodického povědomí trenéru ve vybraných klubech a pokusila se je svými metodickými a organizačními radami revitalizovat. Tito oblastní trenéři jsou ve smluvním vztahu s federací. Zároveň s tím se složitě podařilo přesvědčit basketbalové prostředí o nutnosti vytváření vztahu k basketbalu formou herních soutěží s basketbalem, které v sobě zahrnují jednak první basketbalové krůčky dětí a jednak dovednostní soutěže mezi jednotlivci a týmy. K této činnosti pro nejmenší basketbalisty a basketbalisty kategorie U10 byla vytvořena Romanem Bednářem základní metodická pomůcka, diskutovaná a upravená po připomínkách MK, KBDM a dalších odborníků z federace a klubů. Není to dogma, je to návod, jak s dětmi strávit dopoledne s basketbalem, aby ze své účasti získaly dobrý pocit ony i jejich rodiče. Ze společných pracovních jednání výboru za účasti Mileny Moulisové, Tomáše Kaprálka, vznikají výstupy, které je možno najít na nových stránkách trenérů jak v sekci 24 vteřin, tak v dalších metodických výstupech. Dočkali jsme se i dostatečné kritiky od známých i neznámých korespondentů. Pokud byla kritika věcná a odborná, přijali jsme jí. Pokud byla vedena se záští a nepochopením snahy o vyváření lepších vztahů v prostředí basketbalu a zlepšení komunikace, potom jsme se jí nezabývali.

Trenérská práce je velmi složitá a náročná. Nebylo naším cílem, abychom zvýrazňovali naši nepostradatelnost a nejvyšší odbornost. Naším cílem bylo pohnout některými dlouho neřešenými problémy . Musíme uznat, že to vše šlo velmi pomalu, často s obavou některých lidí, abychom jim nešlapali do jimi vytvořeného prostředí. Poznali jsme, kdo a jak je s námi schopen a ochoten komunikovat o problémech zejména dětského basketbalu, který považujeme za nesmírně důležitou součást celého hnutí, protože to, co se pokazí hned na začátku, se často vleče až k úplnému konci ! Skromnost, pracovitost a vzdělanost jsou vlastnosti, které u trenérů i funkcionářů potřebujeme. Bohužel jsou zrovna tyto vlastnosti vidět jen velmi poskrovnu. Pýcha a nedotknutelnost, přesvědčení jen o své vlastní pravdě, neschopnost přijímat kompromisy, prostředí basketbalu škodí.